

ایران و ایرانیان

بقلم سرتیپان نخستین غیر ایرانی در ایران
ترجمه و اقتباس منس کربچی

۲۵-

محمدهشاه که سومین پادشاه سلسله قاجاریه است میرفت مانند بعضی از سلاطین ایران زیاد سفاک و بیرحم نبود ولی سوء ظن زیادی با ایرانیان خود داشته و از مومنینش در بیم و هراس بود.
فایده مقام خط شاعر و نویسنده خوبی نبود بلکه قدرت و استعداد زیادی در اداره امور کشور داشت و در امور اداری ایران اصلاحات زیاد مینمود و نفوذ کاملی پیدا کرده بود و همین قدرت و نفوذ موجب سوء ظن و یا حسادت محمدهشاه شده و نسبت بوی بدگمانی کرد در حالیکه هیچوجه موجبی برای بدگمانی و سوء ظن او نبود و درین باره اظهار یکدیگر از روزها که قلم مقام در باغ نگارستان نشسته و مشغول چای خوردن بود و میفرمود آمد و فرمانی از طرف شاه باو ارائه داد که باید فوراً به قتلش برسانند و ظرف ۱۵ دقیقه این فرمان بایستی اجرا شود.

قائم مقام این فرمان را با آرامش هرچه تمامتر خوانده و یک بیت شعر گفت که اینک در ایران زبانزد خاص و عام شده است:

روز کار است آنکه نه عزت دهد که خوار دارد

چرخ بازیگر از این بازیچه ها بسیار دارد

پس از آن قائم مقام خود را برای مرگ حاضر کرد و پنج دقیقه بعد او را در یکی از اتاقهای باغ نگارستان خفه نمودند، در مورد خفه نمودن او شایعات زیادی وجود دارد. در تهران معروفست که میر غضب متکافی درد مان او ندارد و آتش قشار داد تاخه شد ولی یکی از معمرین تهران که ناظر قتل قائم مقام بود برای من حکایت کرد که میر غضب هائیکه بکردن او انداخته و آتش قشار دادند تاخه اش نمودند.

قبل از آنکه از حیاط اندرون باغ نگارستان خارج شویم حمام مخصوصی را که در آنجا بنا کرده بودند نیز بازدید نمودیم. این حمام مخصوص زنان فتحعلی شاه بوده و تمام قسمت های آن و مخصوص گریخانه اش از سنگ مرمر ساخته شده است و در قسمت تعانی و داخلی آن سراسری از مرمر وجود دارد که شاه و زنان در مواقع بیکاری در آنجا مشغول بازی و تفریح میشدند.

با وجودیکه بازارها و خیابان های تهران دارای مغازه های زیادی هستند که در تمام آنها کالا و مصنوعات داخلی ایرانی و خارجی وجود دارد باز بیشتر از مردم و بخصوص طبقات اعیان و اشراف کالای مورد نیاز خود را از دوره گرد هائی که در کوچه و خیابان گشته و کالای خود را عرضه میکنند خریداری مینمایند. این قبیل دوره گرد ها بجزل خارجی ها بخصوص زیاد مراجعه میکنند و نه فقط خواربار و خوراکی می آورند بلکه انواع و اقسام کالای ساخته شده ایرانی از قبیل فرش، قهقه آلات و زینت آلات و پارچه های زربفت مختلف و حتی پوست حیوانات درنده را با خود همراه دارند و تا شخص خارجی هم از آنها چیزی خریداری نکند، دست بردار نیستند، بلکه قابل ذکر دیگر این است که در ایران اگر شخصی از جنس ساخته شده مخصوصی خوش آمد باید فوراً از همان شخصیت فروشنده ای که باو مراجعه کرد خریداری نماید و نمیتواند باین امید باشد که نظیر آنرا از شخص دیگری بدست آورد، زیرا هنرمندان و صنعتگران ایران هر یک در ساختن کالا و مصنوعات خود ذوق و سلیقه متفاوتی بکار میبرند و متلاذلان قریای را که صنعتگر مخصوصی ساخته است دیگری نمیتواند و اصولاً نمیخواهد نظیرش را درست کند و به همین جهت در این قبیل موارد اگر شخصی از چیزی خوش آمد باید بلافاصله آنرا خریداری نماید.

طبقه دیگری که در کوچه ها و خیابانها راه افتاده و کالایشان را میفروشند دلالتها هستند این اشخاص اشیاء دیگران را که نزدشان بامانت گذارده شده فروخته و از مبلغ فروش مقداری برای خود بر میدارند.

سروکله زدن بادلای های ایرانی نیز خیلی قابل توجه و در عین حال فتنه انگیز است، آنها با زبان چرب و نرم خود و گفتن اینکه «این جنس مال قدیمه» سعی میکنند که هر طوری هست مشتری را بخود جلب کنند و وقتی سرقیت میرسد ببیل خود و یا ببیل مردانه مشتری قسم میدهند که آنرا بفان قیمت خریده و از آن قیمت کمتر نیندهند ولی با همه این احوال احتمال دارد که از آن قیمت هم کمتر بفروشند.

ایرانیها اصولاً از حیث اخلاق و رفتار و روحیه اختلاف زیادی با اروپاییها دارند.
آنها همانطوریکه برخلاف اروپائی ها از راست بچپ می نویسند اخلاق و رفتارشان نیز کاملاً از آنها متمایز است و سلی بطوری که من استنباط کردم اروپائیها می توانند در صورت لزوم اخلاق و رفتار خود را با محیط تطبیق داده و مانند ایرانیها شوند ولی ایرانیها و ملل دیگر آسیا توانائی ندارند که نظیر اروپائی ها گردند. ایرانیها و هندیها که از نژاد آریائی هستند هوش و ذکاوتشان زیادتر از ملل دیگر آسیا و حتی تاتارها و قفقازیها و روسهاست.

مطالعه در زندگی کلیه ملل مشرق زمین خیلی شیرین و جذاب است ولی مطالعه در زندگی ایرانی ها از تمامی ملل دیگر شرقی شیرین تر است زیرا ایرانیها همانطور که گفته شد از سایر ملل شرقی با هوش تر بوده و نیروی حیات و فعالیتشان زیادتر و ذوق و استعدادشان بیشتر است.
مسافرینی که از خارج وارد تهران می شوند معلی برای سکونت جز کاروانسرا هائی که در نقاط مختلف آن شهرواقست ندارند، این کاروان سراها هم بمنزله ای برای اجناس مختلف بازرگانان و هم بمنزله مهمان خانه و هتلی برای خارجی های باشند.

این کاروانسراها در طول راههای کاروان روی ایران نیز موجودند ولی البته کاروانسراهای خارج شهر کوچکتر بوده و وسایل کافی در اختیار ندارند و به همین جهت متولین و تروتنندان در مسافرت هائی که می کنند معمولاً قبل از آنکه بمنزل برسند عده ای از نوکران خود را جلو میفرستند که وسایل پذیرائی و استراحت آنها را فراهم کنند و یا آنکه دوشهرها بمنزل دوشان و آشنایان خود میروند ولی طبقات متوسط و پست و همچنین بازرگانان در طی سفر در حجره های همین کاروانسراها بسر برده و با دست خود غذائی تهیه کرده و میخورند.

قرص درمون سرآمد تمام قرصهای مسکن بوده

سردرد، دندان درد، کمر درد، گریب و مخصوصاً دردهای قاعدگی را فوراً تسکین داده و قلب را تقویت میکند
۱۷۴۹۵-آ
۱۵-۲
مؤسسه ستاره

بروکت و سردی هوا بشدت رسیده است!

برای مبارزه با آن به بخاری دوترم متوسل شوید

بخاری نفتی دوترم

طبق اصول بهداشتی ساخته شده است و اطاق و منزل شما را با حرارت یک نواخت خود گرم می نماید.

شرکت سهامی صنعتی و تجاری ایران

خیابان سوم اسفند شماره ۲۳۴

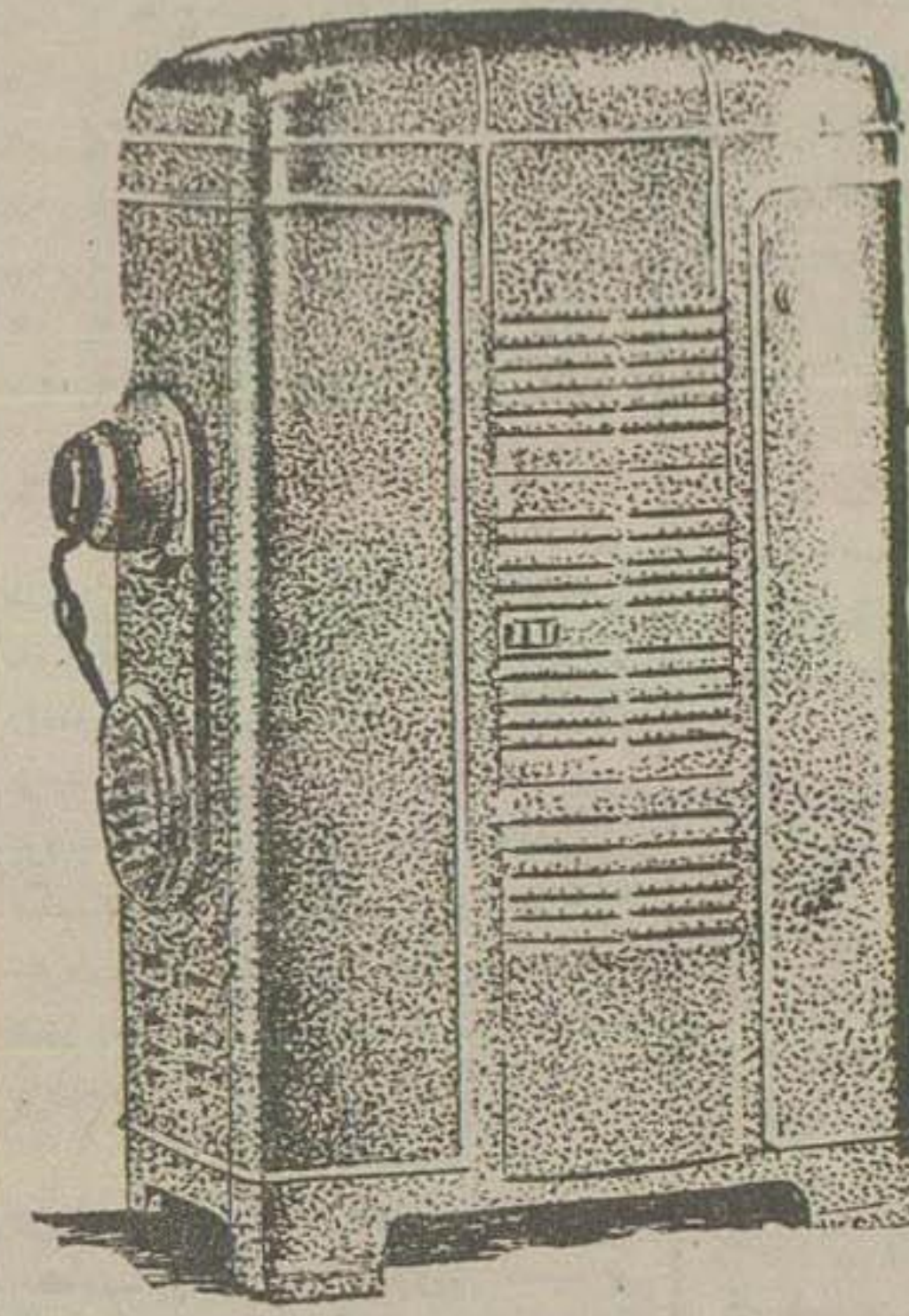
فروشنده گان مجاز: شرکت درخشان خیابان لاله زار

مغازه پیرایش خیابان لاله زار

مغازه اسپارک خیابان لاله زار

مغازه آلی خیابان اسلامبول

مغازه آهنگر خیابان شاهرضا

۲-۲

۱۷۳۸۰-آ

مثل پار سال دستها بالا بی حرکت

سالنهای بغلی علمی سال ۱۳۳۹ با ضرب المثل های فارسی منتشر شد

اگر میخواهید شبها از یکشنبه و دوشنبه را از سهشنبه و چهارشنبه و پنجشنبه را از جمعه تشخیص بدید نزد اصحاب بانجیرال یک تقویم علمی بایک دوست یکساله از کتابفروشی و چاپخانه علی اکبر علی خریداری فرمایید.

مرکز انتشار کتابفروشی و چاپخانه علی اکبر علمی تلفن ۸۷۰۶

۲-۲

۱۷۲۸۳-آ

بهاوایما به تمام نقاط دنیا مسافرت کنید

بهترین و تازه ترین اطلاعات هوائی را درخصوص انواع هواپیما و طرق مسافرت و حمل بارهای تجارتی و نرخ هر کدام را با حداکثر تخفیف شرکت ایران ترانس مجانی در اختیار شما خواهد گذاشت.

۲-۲

۱۷۳۷۹-آ

قابل توجه مهندسین محترم و موبندگاههای ق

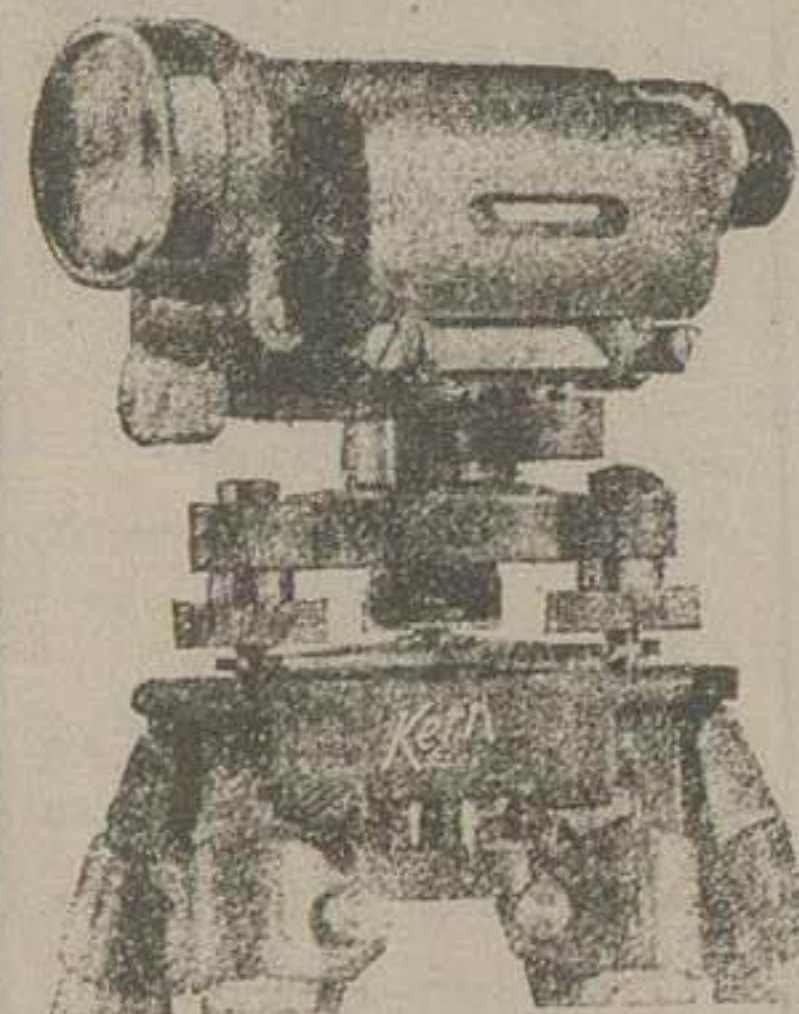
دستگاههای طراحی - نقشه برداری - جغرافیائی و دوربین های دقیق چشم ساخت کارخانه معروف

KERN سوئیس طبق امتیاز

دکتر ویلد

LATEST DESIGN OF DR. WILD

در دنیا بی نظیر است

جهت هر گونه اطلاع و سفارش بنمایند انحصاری ایران فیلمکو

چهارراه مخبر الدوله مراجعه فرمایند.

۱۷۴۷۹-آ

از ۵۰ تا ۲۰۰۰ تومان

بزرگترین خانه های میزبان قدرت و نور و نور

کار کنید. و حال حاضر به صد تن توای حرکت

صنعتی ایران را متوجه های ویزل ام. آ. آن

اداره نمایند. نمایند انحصاری در ایران

شرکت سهامی بازرگانی نفتی آشپ شرق

نیان تمام سراسر فردوس

تلفن ۵۰۹۶

۵-۲

۱۷۱۶۶-آ

مغازه پوشاک

لباسهای حاضر

زنانه - مردانه - بچه گانه

لاله زار

جنب کوچه خندان تلفن ۸۴۵۸

۳-۲

۱۷۳۰۰-آ

نقاط درونک را گرم کنید تا کین بایند

در واقعیت در منزل رسیدن از راه

و گرمساری الکتریکی تولید استفاده

نموده و خوب گیرد اما بکافی که

میخواهید از گرمی مطلق بکشید و در

پشت و استخوانان و عضلات

تسکین به مشتمل الکوکس در شامپو و دوس. این مشتمل باطل و فرجی که

تسکین شده موضع درونک را گرم کرد و تسکین میدهد. اصراً کیند که مشتمل الکوکس شامپو

Allcock's POROUS PLASTERS

-۱-

۱۷۵۴۱-آ

OPTALIDON SANDOZ

ا پتالیدون ساندوز - مارک اطمینان

بهترین مسکن برای رفع سرماخوردگی و عوارض آن گریب و درد دندان و سایر دردهای شایست

۱۵۴۳۰-آ

۱۰-۸

امشب سینما ترویل فیلم ((دوقلوهای آتش پاره)) باشتراک پرستون فوستر - گیل پاتریک ۱۷۵۴۲-آ

